

Croato-Aegyptica: Baza podataka egipatskih spomenika u Hrvatskoj

Mladen Tomorad

Odjel za povijest,
Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Goran Zlodi

Link2

21. - 22. travnja 2016.
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Povijest

- 2001-2002
 - prvo preliminarno istraživanje egipatskih zbirki
- 2003
 - začetak projekta “Croato Aegyptica Electronica”
- 2004
 - prva verzija web portala s bazom podatka [www.croato-aegyptica.hr]
 - 2010 promjenom propisa CARNeta web site gubi pravo na ime, a baza više nije dostupna
 - baza omogućavala je pregled 120 spomenika iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu
- 2005
 - novosti započinju s radom

- **2005-2015**
 - preliminarna znanstvena i stručna analiza većine egipatskih zbirku u hrvatskim muzejskim institucijama
 - objavljen dio građe (katalozi, znanstveni i stručni članci, knjige)
 - 2005-2015
- **2014**
 - pokretanje novog web portala [www.starapovijest.eu]
- **2015-2016**
 - izrada nove verzije baze podataka „Croato-Aegyptica”

ENGLISH

CROATO-AEGYPTICA / ELECTRONICA /

» EGIPAT » INTERAKTIVNE MAPE » CAE BAZA » IMPRESSUM » HOME

CROATO-AEGYPTICA ELECTRONICA

O projektu

- » Opis projekta
- » Ciljevi
- » Istraživači i suradnici

Egipatske zbirke u Hrvatskoj

- » Muzeji u Hrvatskoj
- » Privatne zbirke
- » Linkovi

NOVOSTI

Arheološka istraživanja
Luksor bi trebao postati veliki muzej na otvorenom!

Arheološka istraživanja
Francuski egiptolozi žele istražiti unutrašnjost Keopsove piramide

Arheološka istraživanja
Svečanost u povodu godišnjeg sunčeva obasjavanja unutrašnjosti hrama u Abu Simbelu

Sve novosti

HRVATSKI MUZEJI S
EGIPATSKIM ZBIRKAMA

Povijest egiptologije

- » Antika - rani novi vijek
- » Nastanak egiptologije
- » Kamen iz Rozete i dešifriranje hijeroglifa

Mitologija i religija

- » Mit o Ozirisu
- » Egipatski svijet mrtvih
- » Mitologija i bogovi
- » Zagrobni život i mumificiranje

Kronologija

- » Kronologija i vladari
- » Hrvatsko nazivlje

Slavni spomenici

- » Piramide
- » Zagrebačka mumija i lanena knjiga

Svakodnevni život

- » Običaji Egipćana
- » Egipatske grobnice
- » Slavni Egipćani
- » Faraoni starog Egipta

Hrvatska terminologija

- » Nazivlje za egiptološke studije
- » Pojmovnik

Gradovi i lokaliteti

- » Aleksandrija

Povijest Starog Egipta

- » Periodizacija

» WEB LINKOVI

ENGLISH

CROATO-AEGYPTICA
ELECTRONICA

ENGLISH INTERAKTIVNE NAČE E-BAZA IMPRINTUM HOME

NASLOV: NAZIV/VRSTA:

RAZDOBLJE:

ODABIR ŽIRKE

Pretrazi

Kameni skarabej srca
AMZ inv. br. E-1
- cjelina (sitnozlat
pješčenjak, urezivanje;
smočniasti pješčenjak, obrada
kamenom)
duž: 7,8 cm, š: 4,6 cm
Treće međuzdobije (1069-
747. g. pr.Kr.)

**Sarkofag i kartonada s
reuzvijem Kaiparnasi**
AMZ inv. br. E-687
- cjelina (drvo, obrada drveta;
kartonada, bojanje); šesaka
murtija, mumifikacija)
1 x 44 cm
22. dinastija (946-715. g. pr.
Kr.)

**Brončana statuetka Izido-
Hater**
AMZ inv. br. E-738
- cjelina (bronca, lijevanje;
bronca, intuzaradnja)
x: 15,3 cm
Ptolemijsko razdoblje (332-
30. pr. Kr.)

**Brončana statuetka
Harpokrata**
AMZ inv. br. E-695
- cjelina (bronca, lijevanje)
x: 15,3 cm
Ptolemijsko razdoblje (332-
30. pr. Kr.)

Pegretna stola Kaija
AMZ inv. br. E-583
- cjelina (vapnenac, obrada
kamenom; vapnenac, bojanje)
širina dna: 30 cm, v: 40 cm
Srednje kraljevstvo (2685-
2650. pr. Kr.)

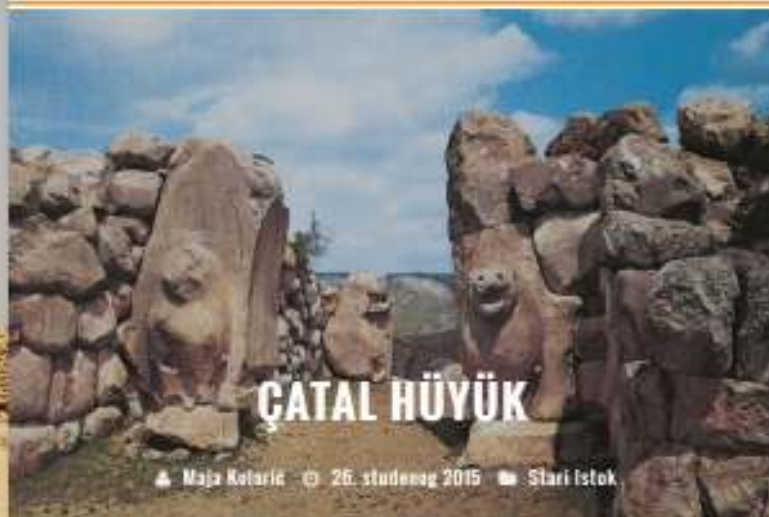
Kameni skarabej srca
AMZ inv. br. E-3
- cjelina (crnčani porfir,
urezivanje; crnčani porfir,
obrada kamenom)
duž: 5,7 cm, š: 4,2 cm
Treće međuzdobije (1069-
747. g. pr.Kr.)

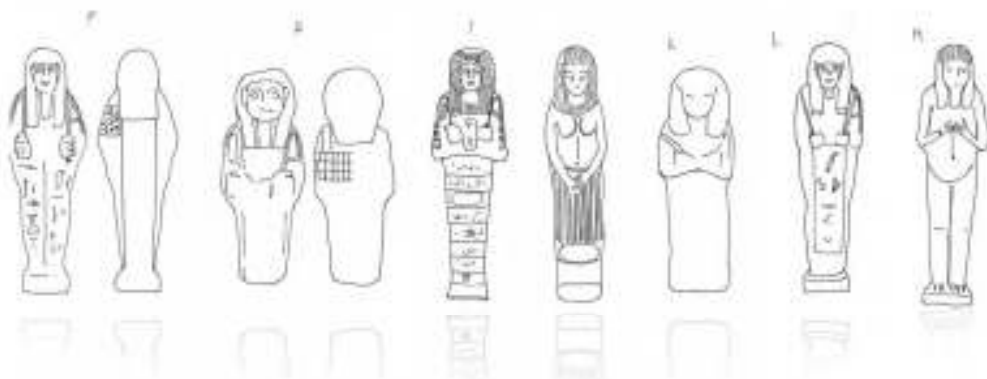
« PRETHODNA | 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 » SLIJEDEĆA »

NOVOSTI

SVIJET POVIJESTI

Kategorizacija i tipologija staroegipatskih predmeta u hrvatskim muzejskim zbirkama

Mladen Tomerád · 31. siječnja 2014 · Croato-Aegyptica, Egipat

Tijekom rada na projektu Croato-Aegyptica Electronica nastao je i hrvatski model kategorizacije i tipologije staroegipatskih predmeta u hrvatskim muzejskim zbirkama. On se istovremeno temelji na međunarodnim iskustvima, ali i specifičnostima staroegipatskih zbirki u našim muzejskim institucijama; Osnovne razlike između postojećih međunarodnih modela i ovdje predstavljenog hrvatskog modela su:

- 1.) hrvatski model sadrži samo tipove predmeta, koji se mogu pronaći u domaćim muzejskim i privatnim zbirkama.
- 2.) u hrvatski model uključeni su i tipovi predmeta koji u gore navedenim međunarodnim kategorizacijama nedostaju budući da one uglavnom uključuje samo predmete faraonskog razdoblja (tj. 3000. – 30. g. pr. Kr.) pri čemu su isključene neke skupine predmeta (inovac grčko-rimskog razdoblja, predmeti od stakla kasnih razdoblja, koptski predmeti, kulturni i sinkretistički predmeti vezani uz staroegipatske kultove izvan Egipta).

Budući da su ta temeljna istraživanja bila ujedno i dio projekta Croato-Aegyptica Electronica, staroegipatske predmete u našim zbirkama podijelili smo na sljedeće osnovne skupine, odnosno tipove koji su svrstani u osnovne kategorije prema njihovoj upotrebi odnosno funkciji pritom pazeci na unaprijed propisane strukture podjele

NAJNOVIJI ČLANCI

POPULARNO

A. Bošković, M. Vukomanović & Z. Ivanović (ur.) Rečnik božanstava i mitskih likova sveta, Beograd 2015.

Mladen Tomerád · 16. siječnja 2015

Čatal Hüyük

Maja Štarić · 26. studenog 2015

Aksumska uspavana žena

Ivana Štinač · 18. studenog 2015

Sastavljen kamen mudraca

Ivana Štinač · 18. studenog 2015

Spašavanje Vile Misterija u Pompejima

Ivana Štinač · 18. studenog 2015

ARHIVA

- Ožujak 2016
- Studeni 2015
- Lipanj 2015
- Svibanj 2015
- Vejača 2015

CROATO-AEGYPTICA

/ ELECTRONICA

[NASLOVNICA](#)[POJMOVNIK](#)[KATALOG](#)[PREMA VRSTI PREDMETA](#)[PREMA RAZDOBLJU](#)[PO INSTITUCIJAMA I ZBIRKAMA](#)

O PROJEKTU

Osnovni cilj projekta CAE izrada je ciljana i selekcionirane baze relevantne građe, vezane uz kulturološke utjecaje egipatske civilizacije na hrvatskom povijesnom prostoru, na temelju predmeta institucionalnih i privatnih zbirki u Hrvatskoj. Baza podataka, dostupna putem različitih medija, kao završni proizvod projekta trebala bi jamčiti domaćim i inozemnim znanstvenim istraživačima i kulturnim ustanovama cjelovit uvid u bogatstvo hrvatskog egjptološkog materijala, nudeći pritom praktično i brzo pretraživanje čitavog fundusa i prikaz podataka primjereniji najširoj publici.

Ideja za pokretanja projekta u sklopu kojeg bi se istražile sve zbirke staroegipatskih spomenika u Hrvatskoj, čiji bi se predmeti potom sustavno znanstveno i stručno obradili, osmišljena je tijekom druge polovice 2001. godine. U razdoblju od listopada 2003. kad se započela financijska potpora projekta do 2016. godine projektom su preliminarno obrađene gotovo sve muzejske zbirke u Hrvatskoj (dio građe cjelovito je analiziran i obrađen u sklopu projekta, a dio građe je samo preliminarno obrađen u muzejskim sustavima Republike Hrvatske).

Tijekom proteklih nekoliko mjeseci radilo se na okupljanju podataka i digitalnih reprezentacija iz nekoliko baza podataka te na njihovoj zajedničkoj prezentaciji u okviru web stranica www.starapovijest.eu. U ovoj prezentaciji prvi puta će se službeno predstaviti nova inačica baze Croato-Aegyptica te iskustva vezana uz okupljanje građe te interoperabilnost metapodataka. Prezentirati će se i rezultati razvoja, usklađivanja i obogaćivanja egjptološkog nazivlja u višeznačajnom okruženju.

PRETRAŽI

KATALOG

Vrste predmeta

Pretražite katalog prema vrstama predmeta. Skarabeji, amuleti, kausabiti, pločice od raznih materijala, nakit

Razdoblja

Pogledajte kronologiju staroegipatske povijesti

Institucije i zbirke

Pretražite katalog kroz zbirke arheoloških, gradskih i drugih muzeja te razne zbirke staroegipatskih

Pretraživanje i pregledavanje

- Uobičajene mogućnosti *pretraživanja*
- *Pregledavanje* prema nekoliko ključnih kategorija podataka:
 - **Vrste predmeta**
 - pregledavanja kataloga prema vršnim fasetama tezaurusa za vrste predmeta

CROATO-AEGYPTICA

/ ELECTRONICA

NASLOVNICA POJMOVNIK

KATALOG

PREMA VRSTI PREDMETA

PREMA RAZDOBLJU

PO INSTITUCIJAMA I ZBIRKAMA

Prema vrsti predmeta

Prema razdoblju

Prema institucijama i zbirkama

Prema materijalu

TRAŽI

X

VRSTE PREDMETA

predmeti svakodnevne uporabe

natpisni predmeti - spomenici

Pretraživanje i pregledavanje

- Uobičajene mogućnosti *pretraživanja*
- *Pregledavanje* prema nekoliko ključnih kategorija metapodataka:
 - Vrste predmeta
 - pregledavanje kataloga prema vršnim fasetama tezaurusa za vrste predmeta
 - **Razdoblja predmeta**
 - pregledavanje kataloga uz pomoć lente vremena

Prema vrsti predmeta

Prema razdoblju

Prema institucijama i zbirkama

Prema materijalu

TRAŽI

X

RAZDOBLJA

- Prema razdoblju
- Pretraži
- II. dinastija (2686 - 2160 g.pr.Kr.)**
 - 19. dinastija (1295 - 1186 g.pr.Kr.)
 - 26. dinastija (664 - 525 g.pr.Kr.)
 - 33. dinastija Ptolemejčevica (306 - 30. g.pr.Kr.)
 - Nagada III. - I. dinastija (o. 3200. - 2000. g.pr.Kr.) - kultura ujedinjenog Egipta

Preddinastijski Egipat (o. 5500. - 3000. g.pr.Kr.)

Kulture Donjeg Egipta

Fajum (o. 5500. - 4000. g.pr.Kr.)
Maadi (o. 4000. - 3200. g.pr.Kr.)

Kulture Gornjeg Egipta

Badari (o. 4400. - 4000. g.pr.Kr.)
Nagada I. (o. 4000. - 3500. g.pr.Kr.)
Nagada II. (o. 3500. - 3200. g.pr.Kr.)
Nagada III. - I. dinastija (o. 3200. - 3000. g.pr.Kr.) - kultura ujedinjenog Egipta

Arhaisko razdoblje - ranodinastijsko (3000. - 2686. g.pr.Kr.)

1. dinastija (o. 2000. - o. 2690. g.pr.Kr.)

2. dinastija (o. 2890. - o. 2686. g.pr.Kr.)

Staro kraljevstvo (2686. - 2160. g.pr.Kr.)

3. dinastija (o. 2686. - o. 2613. g.pr.Kr.)

4. dinastija (o. 2613. - o. 2494. g.pr.Kr.)

Pretraživanje i pregledavanje

- Uobičajene mogućnosti *pretraživanja*
- *Pregledavanje* prema nekoliko ključnih kategorija metapodataka:
 - Vrste predmeta
 - pregledavanja kataloga prema vršnim fasetama tezaurusa za vrste predmeta
 - Razdoblja predmeta
 - pregledavanja kataloga uz pomoć lente vremena
 - **Pregledavanje po institucijama i zbirkama**
 - temeljeno na opisu na razini zbirke

CROATO-AEGYPTICA / ELECTRONICA

[NASLOVNICA](#)[POJMOVNIK](#)[KATALOG](#)[PREMA VRSTI PREDMETA](#)[PREMA RAZDOBLJU](#)[PO INSTITUCIJAMA I ZBIRKAMA](#)[TRAŽI](#)[X](#)

INSTITUCIJE I ZBIRKE

1 - 16 od 26

Arheološka zbirka i lapidarij Grga Novak - Hvar

Arheološki muzej Istre

Arheološki muzej Narona

Arheološki muzej u Splitu

Arheološka zbirka i lapidarij Giga Novak - Hvar

Arheološki muzej Istre

Arheološki muzej Narona

Arheološki muzej u Splitu

Arheološki muzej u Zadru

Arheološki muzej u Zagrebu

Dubrovački muzej - Arheološki muzej

Franjevački samostan u Kutijaru

Franjevački samostan u Sinju

Gradski muzej Pabega

Gradski muzej Križevci

Gradski muzej Senj

Gradski muzej Virovitica

Lapidarij Veliki Brijun

Muzej grada Koprivnice

Muzej grada Pločade

Muzej grada Šibenika

Muzej grada Zagreba

Muzej Mimara

Muzej Slavonije

Muzej savremene umjetnosti

Odjel za povijest građevinarstva Utkaničkog ureda u Splitu

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja

Samostan sv. Eufemije u Kamporu

Zavičajni muzej Imotski

Zavičajni muzej Perastine

MUZEJ MIMARA

[web stranice institucije](#)

Muzej Mimara nastao je donacijom umjetničke zbirke Anta Topića Mimara (Korčula 1886. – Zagreb 1987.) DR Hrvatskoj i gradu Zagrebu. Celokupna zbirka sastoji se od 3750 predmeta koji se danas čuvaju u zgradi muzeja na Rooseveltovoj trgu br. 5 u Zagrebu. Muzej danas ne posjeduje nikakve podatke o vremenu kad je Anta Topić Mimara dobio u posjed pojedinih predmeta, kao i o podrijetlu samih artefakata. Ukupno 501 predmeta staroegipatske provenijencije čuva se u dvije zbirke, Zbirni staro Egipatska i Zbirni stakla.

Zbirka starih civilizacija Muzeja Mimara broji 320 umjetničkih predmeta koji pokrivaju artefakte prapovijesnih razdoblja do ranosrednjovjekovnih država. Fundus zbirke zemljopisno obuhvaća prostor od Bliskog istoka i Male Azije do Sredozemlja. U zbirci se čuva 34 predmeta staroegipatske provenijencije koji datiraju od arhaijskog razdoblja (o. 3000 – 2000. g. pr. Kr.) do koptske umjetnosti (6.-17. stoljeća). Predmeti ranodinašćinskog razdoblja i koptskog perioda čine ovu zbirku jedinstvenom u Hrvatskoj.

U velikoj zbirci stakla Muzeja Mimara čuvaju se razni staroegipatski predmeti izrađeni od staklene paste ili stakla. U zbirci se ukupno čuva 470 predmeta staroegipatske provenijencije koji datiraju od Srednjeg kraljevstva do kraja 2. stoljeća. Ovo je jedina zbirka stakla s predmetima egipatske provenijencije koja se čuva u Hrvatskoj po čemu je ova zbirka jedinstvena.

PREDMETI IZ ZBIRKE

[PRIKAŽI SVE PREDMETE](#)

Prema vrsti predmeta

Prema razdoblju

Prema institucijama i zbirkama

Prema materijalu

TRAŽI

X

PLITICA IZ RAZDOBLJA AMENHOTEPA III.

Plitica
 Muzej Minara - Zbirka starih civilizacija
 III, br. ATM 234
 1390. g. pr. Kr. - 1352. g. pr. Kr.
 vladavina Amenhotepa III. (1390.-1352. g. pr. Kr.)
 novo kraljevstvo (1539. - 1069. g. pr. Kr.)
 18. dinastija (1539. - 1295. g. pr. Kr.)

odrada keramike, fajansa
 v: 4 cm, pr.: 20 cm
 Egipat, nepoznato nalazište

OPIS

Plitica iz razdoblja Amenhotepa III.

Jednostavna plitica karakteristične tirkiznoplave boje egipatske fajanse. Središnji, unuzarni dio posude ukrašen je prikazom ribe (tlaḫia niotica) uokvirine kružnicom iz koje izlaze četiri lotusova cvijeta. Rub posude ukrašen je valovitom trakom.

Dobro je očuvana.

LITERATURA

Tomarad M., *Egipat u Hrvatskoj: egipatske starine u hrvatskoj znanosti i kulturi*, Zagreb 2003. str. 64, bilješka 392

GALERIJA

Priprema građe i preuzimanje

- **Mogućnost uređivanja i prilagodbe kataloške jedinice**
- **Autorizacija pojedinih zapisa (u izvorišnim bazama podataka) za izvoz i prikaz u CAE katalogu**
- **LIDO shema metapodataka**
 - XML shema za pobiranje metapodataka
 - podržava višejezičnost

Suradničko okruženje

- ujednačavanje obrade
- okupljanje literature
- razvoj i usklađivanje kronologija
- suradnički razvoj višejezičnog tezaurusa
- usklađivanje s Tezaurusom za umjetnost i arhitekturu (AAT)

Od stručnog nazivlja prema leksikonu

- usklađivanje s međunarodnim egiptološkim leksikonom
(<http://www.globalegyptianmuseum.org/>)
- povezivanje multimedijskog sadržaja uz termine u tezaurusu
- poveznice prema leksikonima (*Hrvatska enciklopedija, Wikipedija*)
- prijevodi

Usklađivanje, obogaćivanje i prijevod nazivlja

M++

Upis podataka Pretraživanje Nazivlje Virtualne zbirke Logout

ORUŽJE I OPREMA

- oružje
 - hladno oružje
 - balističko hladno oružje
 - strelica
 - šiljak strelice
 - blisko hladno oružje
 - bajunet
 - bodež
 - bojna sjekira
 - jatagan
 - križnica
 - mač
 - mač-sablja
 - sablja
 - hladno lovačko oružje
 - lovački nož
 - oružje na motci
 - buzdovan
 - helebarda
 - + koplje
 - mlat
 - partizana
 - sječka
 - vojnički bodež
- vatreno oružje
 - + artiljerijsko vatreno oružje
 - minobacač
 - + ručno vatreno oružje
 - strojnica

+ Novi pojam
Osvježi

1 - 1 (od 1) Veličina stranice

Nazivi

Pojam: amulet x Nadređeni pojam: Preporučeni pojam: Napomena: Učestalost: Odgovornost:

Pojam: amulet
Nadređeni pojam:
Preporučeni pojam:
Napomena:
Učestalost: 2
Odgovornost: msimek
Bilješke:
Dohvati klasifikaciju

Izvor	Referenca	Termin	URL
AAT	300266585	amulets; amulet	http://vocab.getty.edu/a
Global Egyptian Museum	61	amulet	http://www.globalegyptianmuseum.org/object.aspx?id=61
Hrvatska enciklopedija	24232	amajlija ili hamajlija	http://www.enciklopedija.hr/D=24232

Prijevod: Povezani pojmovi: Reference:

Prijevod	Povezani pojmovi	Reference
en	amulets	
de	Amulette	
it		
es	amuleto	

Dohvati podatke iz AAT-a

Predmet za koji se vjeruje da svojom trajnom snagom štiti od zlih sila i nevolja što ih one mogu uzrokovati (bolest, nesreća i dr.). I živi i mrtvi mogu imati koristi od amajlije, i to često nije moguće razlikovati između ove dvije ciljne skupine. Dnevni obično nosili amulette na kabel oko vrata, kao što je prikazano na prikazima u grobnicama i po kipovima. Mrtvi imao amajlije na njihovim tijelima ili zamotan u mumija zavoje. Znakovi trošenja pokazuju da su amuleti u pitanju već bila korištena tijekom života. Amajlije stekle magico-vjerske moć tako što kazuje preko njih određenu čaroliju (brojni čarolije u Knjizi mrtvih su primjeri za to), ali i od materijala od kojeg su izrađene i boje koja se istrošila. Keramika, sjajan materijal i simbol obnove, bio je omiljeni materijal za amajlije, osobito u kasnom razdoblju. Papirusu

Hvala na pažnji !

